СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 210. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 25-го жовтня 1946. No. 210. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, October 25, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE

МАЙЖЕ ЦІЛКОМ ЗНЕСЕНА КОНТРОЛЯ ЦІН

Офис Адміністрації Цін зробив ще один крок у цілковитім знесені контролі над цінами харчів, бо звільнив усі харчові продукти зпід контролі за вийнятком цукру і рижу. Таксамо знесено контролю цін над напитками, між ними над горівкою й пивом. Ресторани звільнено теж від стелі на обіди й перекуски.

Перші признаки знесения контролі цін показуються додатні. Мяса появилося на ринку стільки, що нема його кому купувати. Зогляду на великі мясні припаси ціни зпочатку почали падати, але тепер уже стали. Покупці купують мясо з великою резервою. Цукру є обмаль ізза морського страйку, а в околиці Ню Йорку ще окремо з причини страйку візників. Оба страйки наладнуються і тому треба надіятися негайної полекші в доставі харчів, а зокрема в доставі цукру.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАЙМАЄТЬСЯ СТРАЙКОМ МАЙНЕРІВ

Президент Труман вмішався у спір між Джаном Л. Луїсом з майнерської юнії й секретарем внутрішніх справ Кругом. Він хоче сам поладнати цей спір, одначе наперед порадиться з членами свого кабінету. Справа дуже складна тим більше, що Луїс хоче викликати страйк ще перед виборами в листопаді.

Страйк телеграфістів у Ню Йорку відложений на тиждень, бо управа міста пробує посередничити в спорі між підприємцями й юнією.

НЕМА ДОКАЗІВ НА ШПИГУНСТВО НАД АТОМОВОЮ БОМБОЮ.

Предсідник конгресової Комісії для Неамериканських Затій Джан С Вуд оприлюднив, що цілорічне слідство для викриття шпигунської шайки в справі атомової бомби не виказало, щоб така шайка існувала в Америці. — Знавець космічних промінів д-р Роберт А. Миликен заявив у Вашингтоні, що атомова сила причиниться до заведення світової диктатури, коли міжнародна комісія для контролі атомової бомби дістане завелику силу. Миликен приготовив реферат на засідання Краєвої Академії Наук і в цьому рефераті подає ширші виводи в цій справі.

ОГРІВАЮТЬ МЕШКАННЯ СИЛОЮ З ЗЕМЛІ.

У Чатануга, в стейті Тенесі, збудовано кілька домів, які дістають силу до отоплювання просто зі землі. Винахід знаний давно вченим, одначе щойно теперь перший раз приноровила ого в практиці Рада Електричної Сили. В чому полягає новий винахід, годі точно зрозуміти для нефахових людей. Звісне лише те, що для отоплювання викопали керниці в домах глибини 200 стіп, звідти видобувають воду, перепускають її через холодільню, а потім перемінюють на тепло. Улітку ця сила може охолоджувати мешкання.

ЛЯ ҐВАРДІЯ ЗАПЕРЕЧУЄ НЕДОГЛЯД НАД СКИТАЛЬЦЯМИ.

На зібранні Харчової й Рільничої Організації в Шікагу посипалися запити до предсідника УНРРА Фіорелля Ля Ґвардії, який виголосив там реферат. Пані Розмарек, жінка предсідника Польського Конгресового Комітету спитала, чому УНРРА недоживляє польських скитальців. На це сказав Ля Ґвардія, що це неправда, бо не УНРРА, а американська армія займається ними. На всякий випадок скитальці живуть ліпше, ніж німці на своїй землі. Він сказав теж, що скитальці не будуть відсилані до їхніх рідних країв проти їхньої волі. Коли йому поставили запит, чому УНРРА помагає сателітам зпід Совєтів, Ля Ґвардія сказав: „Той, хто це сказав, бреше, він знає, що бреше і продає свою брехню по три центи за видання".

ПРОТИ ЗДАВЛЮВАННЯ ПРЕСИ В БОЛГАРІЇ.

Департамент стейту закинув Совєтам, що їхні впливи причиняються до здавлення свободи преси в Болгарії, бо болгарські газети не помістили протесту Злучених Держав проти недопущення алиянтських представників як спостерегачів при виборах найближчої неділі. Звідомлення про те, що болгарські газети не помістили американського протесту, прислав до Вашинґтону американський посол в Болгарії, Мейнард Б. Барнес. Заходить можливість, що Вашинґтон вишле новий протест проти здавлювання свободи преси просто до Москви.

АМЕРИКАНСЬКИЙ ПОСОЛ В СПРАВІ СТЕПІНАЧА.

Сенатор Джеймс М. Мід дістав каблеграму від американського посла в Білгороді, що він робить усе можливе в справі югославського католицького примаса архиепископа Альойзія Степінача, якого суд у Загребі засудив недавно на 16 літ тюрми. Амбасадор Ричард С. Патерсон подякував сенаторові за його зацікалення до долі архиепископа.

ЯК НЕ МАЄТЕ ПРАЦІ, АБО ХОЧЕТЕ КРАЩОЇ,

чому не користати з оголошень знаменитих нагод для зарібку, поданих у оголошеннях нових робіт у „Свободі"?

Почалася сесія Обєднаних Держав. Виступ президента Трумана: Тільки єдність і співпраця можуть зберегти світ від воєнної катастрофи

Дня 23-го жовтня, після формальних привітань закордонних делегацій в Ситі Гол в Ню Йорку, почалася в колишньому будинку світової вистави у Флошинґ Медов Парк сесія Головної Асамблеї Обєднаних Держав. Перед будинком на маштах повівають 51 прапорів держав-членів О. Д. Між прапорами є три червоні зі серпом і молотом, один з пятикутною звіркою Совєтського Союзу, другий з написом УРСР (Українська Радянська Соціялістична Республика) і третій з початковими літерами Білоруської совєтської Республики. Сесію, яка була визначена на 4-ту годину після полудня і почалася з 20-хвилинним опізненням, відкрив короткою промовою голова Ради міста Ню Йорку Вінсент Р. Імпелітері, вітаючи делеґатів в імені міста та заявляючи, що Головна Асамблея є „центром надій світа". Він ще раз повторив пропозицію міста Ню Йорку вибрати його на постійний осідок О.Д.

Після того президент О.Д. Генрі Спаак висловив вдячність воєнних союзників для „арсеналу демократії" — Злучених Держав, згадуючи при цьому покійного президента Рузвелта. Г. Спаак повторив слова зі звіту генерального секретара О.Д. Триґва Лі, що Організація Обєднаних Держав не притягнула опінії і не викликала серед народів світа такого ентузіязму, як повинна була викликати; є теж багато песимістів щодо праці та можливостей О.Д., проте, на підставі дотеперішньої праці і досягнень О.Д., можна твердити, що цей песимізм не є оправданий. Звертаючись до делеґатів Спаак прохав, щоб вони звернули свою увагу насамперед на полагодження поодиноких справ, а не на пропагандивні промови та на дебати над процедурою. Представників преси Ґ. Спаак прохав не драматизувати безпотрібно перебігу нарад Асамблеї та розбіжностей думок.

ВИСТУП ПРЕЗИДЕНТА ТРУМАНА

Появу президента Злучених Держав Генрі Трумана делеґати привітали грімкими оплесками, перериваючи ними часто теж його промову. Президент Труман насамперед заявив, що сесія Головної Асамблеї в Злучених Державах символізує теж факт, що ця країна вже залишила свою колишню політику ізоляції, та що маса американського народу, без огляду на партійну приналежність, піддержує Організацію О.Д. Згадуючи про Чотири Свободи, які лягли в основу Чартеру Обєднаних Держав, президент Труман підкреслив насамперед потербу здійснення свободи від воєнної загрози. Президент вважає, що поголоски і розмови про можливість нової війни є безпідставні і неоправдані, бо жоден народ не бажає війни, але тривкого мира не може встановити тільки одна держава. В своїй промові президент Труман подав дефінітивну програму Злучених Держав на сесію Головної Асамблеї О.Д. До неї належать: встановлення міжнародної контролі атомової енергії та іншої зброї масового знищення, створення міжнародньої поліції, створення Міжнародньої Організації для Скитальців та інших організацій, які запевнювали б світові мир. Висловлюючи турботи американського народу з причини малого прогресу союзників в спільному шуканні тривкого мира, президент перевів різницю між працею для встановлення мира та вдержанням його після підписання мирових договорів. Він ствердив, що Обєднані Держави не можуть виконати свого завдання та вивязатись зі своєї відповідальності, якщо не будуть поставлені тверді підвалини під справедливий мир, якими президент вважає мирові договори. Відповідаючи на закиди, роблені після промови секретара стейту Бирнса в Штутґарті, мовляв Америка хоче розбудувати Німеччину в твердиню проти Росії, президент заявив, що Злучені Держави будуть обстоювати ,щоби Німеччина і Японія були роззброєні та щоби на завжди перестали бути загрозою для мира. Президент Труман ствердив, що між воєнними союзниками є ще багато розбіжностей, але він висловився проти того, щоб ці розбіжності поглиблювати. Різниці економічних, соціяльних та політичних систем не сміють бути перешкодою для мира. Говорячи про скитальців президент заявив ,що поодинокі країни повинні прийняти тих, які не бажають вертатися додому з огляду на політичні чи релігійні переконання. Про відношення Злучених Держав до Організації О.Д. та до світової політики президент Труман сказав: Вживання сили, або загроза силою нарушити мир денебудь у світі зачіпає безпосередньо американський народ. Історичний розвиток зробив нас одною з найсильніших націй світа. Він тим самим наложив на нас окремий обовязок зберегти цю силу і правдиво використати її в так взаємозалежному світі, як він є сьогодні. Американський народ признає цю окрему відповідальність. Ми зробимо все можливе, щоб з неї вивязатися, як у встановленні мира, так і у виконанні долекосяглих завдань Обєднаних Держав. Американський народ дивиться на Обєднані Держави не як на тимчасовий помічний засіб, але як на постійне товариство народів світа для їх спільного мира та добробуту. Твердим завданням кожного з нас повинно бути дбання, щоб Обєднані Держави жили та росли в думках і серцях усіх народів. „Хай Всемогучий Господь у своїй безконечній мудрості і ласкавості веде та піддержує нас в шуканні дати світові завжди триваючий мир. При Його допомозі ми матимемо успіх" — закінчив свою промову президент Труман.

ПОЛІЦІЙНА „ЗАЛІЗНА КУРТИНА" ДОВКРУГИ О.Д.

Будинок у Флошинґ Медов Парк, де відбувається сесія Головної Асамблеї, оточений „залізною куртиною" спеціяльної поліції, щоб берегти делеґатів від будьяких несподіванок. Окремі частини моряків були на поготівлі біля будинку, щоб його правдоподібно берегти перед невідомими парашутистами.

МОЛОТОВ ПОЗДОРОВЛЯЄ ПРЕЗИДЕНТА ТРУМАНА

Крім відносно короткого засідання в будинку О.Д. в Флошинґ Медов Парк, дальші імпрези відбулися в інших місцях, привітання делеґатів в Ситі Гол та прийняття делеґатів президентом Труманом в готелі Волдорф-Асторія. Після промови президента у Флошинґ Медов Парк, совєтська делеґація була вийшла перед президентом, але поліція її завернула, бо першим мав вийти президент зі своїм штабом. Молотов власне вертався, як президент Труман збирався де виходу і тоді совєтський міністер закордонних справ, іґноруючи дипломатичний протокол, залишив своїх товаришів, підійшов до президента та стискаючи йому руку поздоровив його (по російськи) з нагоди виголошеної промови. На прийнятті в Волдорф-Асторія Молотов ґратулював президентові ще раз.

СОВЄТСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ ЦЕНТРОМ УВАГИ

Совєтські делеґації були без сумніву центром уваги, як на офіціяльних прийняттях, так і підчас їх переїздів з одного місця на друге. До Ситі Гол совєтська автомашина з Молотовим приїхала перша, а за нею два офіціяльні совєтські сторожі безпеки в пестрих строях. Для прийняття і вшановання поодиноких делеґацій відбулися в місті всілякі імпрези. Назагал серед населення Ню Йорку не було помітно такого одушевлення чи заінтересовання першим днем сесії О.Д., як це можна б сподіватися. Підчас засідання в Флошинґ Медов Парк було цілий ряд техично організаційних недостач.

ПЕРШИЙ ДІСОНАНС

Серед загальної гармонії та закликів до єдності і порозуміння в першому дні сесії Обєднаних Держав пролунав теж перший дісонанс, очевидно зі совєтського боку. Преса повідомила, що Совєтський Союз звернеться до Генерального Комітету О.Д. зі спротивом, щоби Головна Асамблея дебатувала над справою права вета пятьох великодержавц згідно з натяками совєтського представника Вишинського.

ЧОРЧИЛ І АТЛІ ПРО ПОЛІТИЧНЕ СТАНОВИЩЕ АНГЛІЇ

Підчас дебат в британському парламенті дня 23 жовтня виступили з політичними деклараціями два британських премієри: бувший — Винстон Чорчил і теперішній — Клеменс Атлі. Вони обидва висловилися за ревізію права вета великих потуг в Раді Безпеки О. Д. Чорчил заявив, що ціллю вета було користуватись ним тільки в крайності. Він два рази підчас тої самої дискусії висловив занепокоєння про розміри демобілізації британської армії та домагався, щоби теперішний уряд потвердив або заперечив вістки, що Совєтський Союз держить в окупованих країнах Европи 200 дивізій війська на воєнній стопі. Речник уряду заявив, що він не в силі дати на це конкретної відповіді. Чорчил дальше заявив, що Совєтський Союз зламав договір щодо Польщі та що теперішний польський уряд репрезентує польського народу. Бувший британський премієр висловив велике занепокоєння з огляду на відношення військових сил, які вдержує Совєтський Союз та західні союзники. Слово реакціонер, яким так часто користуються большевики на означення своїх західних союзників, Чорчил, на загальну радість парляменту, вияснив так: Якщо на вас наступає озброєний комуніст і ви безборонні відступаєте, то ви є реакціонер, бо йдете назад. Премієр Атлі повторив напрямні британської закордонної політики, які попереднього дня вияснив міністер закордонних справ Бевин.

СОВЄТСЬКА ПРЕСА МОВЧИТЬ.

Адмірал вайкавнт Маунтбетен заявив на одному ляють зі здивуванням, що Совєтська преса з 23-го жовтня не подала жодної згадки про відкриття Головної Асамблеї О.Д. в Ню Йорку. При цьому вияснять, що совєтська преса різниться від західної і тим, що не подає вісток раніше, чим подія вже довершена.

ЧЕТВЕРТА ДЕМОБІЛІЗАЦІЯ СОВЄТСЬКОЇ АРМІЇ.

Протягом останніх 16 місяців Президія Верховної Ради СССР проголосила четвертий з ряду указ про демобілізацію совєтської армії. Цим разом демобілізація має охопити частину „салдатів і сержантів сухопутніх сил" та відбудеться від листопада до січня.

ТУРЕЧЧИНА ПРОПОНУЄ ДОГОВОРИ ПРИЯЗНІ.

Турецький міністер закордонних справ Гассан Сака заявив сирійському кореспондентові, що Туреччина задумує заключити договори приязні зі Сирією і Ливаном, Трансйорданією та Палестиною, як вже заключено з Іраком.

ДОКИЩО КРАЩЕ МОВЧАТИ.

Британський міністер закордонних справ Бевин заявив в парламенті, що уряд не думає публікувати протоколу переговорів між Великою Британією, Францією і Совєтським Союзом в 1939 р., після яких Сталін заключив договір з . . . Гітлером. Бевин вважає, що бублікація тих протоколів могла б пошкодити намаганням встановити мир.

НІМЕЦЬКІ ВОЯКИ В АНГЛІЙСЬКИХ „КОМАНДОСАХ".

Адмірал вайкавнт Маунтбатен заявив на одному прийнятті в Лондоні, що між міжнародніми військовими частинами, створеними Англією підчас війни та відомими під назвою „командосів", був теж відділ зложений з німецьких біженців до Англії. Адмірал висловився з найбільшим признанням про цих німецьких вояків та заявив, що вони повинні взяти участь в будові нової Німеччини.

ЧЕХИ ПОВІСИЛИ ЩЕ ОДНОГО „ПРОТЕКТОРА".

В Празі відбувся суд над німецьким генералом СС Куртом Далюґе, що був наступником вбитого чехами відомого ката Гайдріха та автором масакри в Лідіце і видав тисячі вироків смерти на чеських патріотів. Далюґе засуджено на смерть і того самого дня повісили. На кілька годин перед повішенням Далюґе безуспішно намагався поповнити самогубство.

НЕМА МИРА В ГРЕЦІЇ.

З Атен повідомляють, що в Північній Греції продовжують бої між поліцією і службою безпеки та комуністичними бандами. З повідомлень виходить, що комуністичні заворушення в цій частині країни мають характер справжньої громадянської війни і потягають великі жертви.

ЗАМАХ НА СОВЄТСЬКУ РЕПАТРІЯЦІЙНУ КОМІСІЮ.

Московське радіо подало з Берліна повідомлення агенції Тасс про спробу замаху на совєтську репатріяційну комісію. Дня 11-го жовтня як трьох совєтських офіцирів з репатріяційної комісії виїжджали з табору УНРРА в Бломбеґ, в британській окупаційній зоні, тоді на їх авто кинено гранату, яка — згідно з повідомленням — не заподіяла шкоди.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18. N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
З Джерзі Сіті і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$2.75
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НЕ ВДАЛОСЯ!

Хочемо обговорити один випадок, що стався в Ню Йорку, але який має загальне значення, бо тут іде про методи, яких вживають комуністи, коли їм треба нищити нелюбих їм людей, що займають в уряді, громаді чи суспільстві відповідальні становища. Такою людиною, що її треба було комуністам знищити, є у нашому випадку Джордж А. Тімон, що був назначений в Ню Йорку, в березні цього року, членом Виховної Ради. Як тільки проголошено цю номінацію, зараз зявилися представники кількох політичних груп в мейора міста і зажадали анулювання назначення. Як причину подано, що Тімон є відомим антисемітом і членом „Християнського Фронту", що ширить расову ненависть, зокрема ненависть до нігрів, а далі, що він був одним з організаторів віча проти еспанських лоялістів в 1939 році, а теж і віча проти комуністів, теж у цьому році.

Мейор назначив комісію з 14 членів, названу „Ди Юніті Коміті", з Чарлзом Івенсом Гюзом мол. на чолі, що мала прослідити закиди, підняті проти Тімона. Ця комісія провірювала справу довгий час і переслухала многих визначних свідків, а тепер проголосила довгий звіт. У цьому звіті стверджено, що в цілій діяльности Тімона не було ніякого випадку, з якого можна б вносити про якийсь антисемітизм, біґотерію чи щось подібне. Навпаки є докази на те, що Тімон виявляв наскрізь здорові думки щодо відносин між людьми різних рас і вір, як теж старався ці відносини поліпшати. Нема теж, кажеться у звіті, ніякого доказу на те, щоб Тімон мав щось спільного з „Християнським Фронтом". Навпаки, є докази на те, що Тімон виступав проти цеї організації в дуже гострій формі, називаючи її „ганьбою для християнства". Що далі: Всі ті, що повели таку голосну акцію проти назначення Тімона, яка відбилась так широко в пресі, не навели ні одного факту, з якого можна було б вносити про антисемітизм Тімона, біґотерію, чи расову ненависть. Усе, що йому закидали і було правдиве, кажеться у звіті, то це, що він був одним з організаторів двох віч: одного проти еспанських лоялістів, а другого проти комуністів.

Важне тут ще й це, що в комітеті, що розслідкував цю справу, були визначні американці жидівського походження, з них два судді. Саме вони дали Тімонові з власної волі якнайкраще свідоцтво, зокрема відкинули закид щодо антисемітизму.

Справа ця наробила була свого часу не тільки великого розголосу, але теж і шкоди, бо попсула гармонію, яка існувала в Ню Йорку між расами і релігіями. Таке стверджує звіт.

Тімон, дізнавшись про цей звіт заявив, що по тім випадку комуністам в Ню Йорку не буде вже так легко вживати в будуччині подібних триків. Добре було б, щоб і в інших містах так було.

До характеристики українських відносин

III. Американські українці.

У нас, в загальному, віддається рішучо замало уваги справам американських українців. Нічого дивного, що й наші брати на еміграції в Европі часто оцінюють нас невірно. Знов український загал на батьківщині, за виїмком одиниць, які цими справами окремо інтересуються, має про своїх братів за океаном тільки дуже слабе уявлення.

Фактом є, що американські українці переживають сьогодні переломову добу своєї історії. Переміни, які заходять в їх житті, є цілком природні та далекосяглі і тому теж заслуговують на основну аналізу. Перш за все — самі обставини. Америка сьогодні перестала вже бути доступна, як колись. Вона має вже відповідну кількість населення і тому теж еміграцію до Злучених Держав в давних розмірах можна б вважати за скінчену. Всілякі принагідні виїмки загального розвитку справи вже в основному не змінять. Українці в Америці — якщо такого поняття ще можна вжити до цілого загалу — переживають, як сказано, переломовий час своєї історії. Тут ще кінчається доба української еміграції і вже почалася доба американців українського походження. На загальну кількість біля міліона українців в Америці є вже величезна більшість людей тут роджених і вихованих отже американців українського роду. Українське громадське життя тут ще в більшості держиться старими силами, які постійно зменшуються і яких раніше, чи пізніше цілком не стане. На їх місце прийдуть і вже поступово приходять та перебирають їх спадщину молоді люди, американці українського роду. В цьому і переломовість історії американських українців. Пригляньмося коротко цим двом, старій і молодій українській генераціям в Америці.

„Стара генерація" американських українців це ще бувші українські еміґранти, що приїхали в цю гостинну країну безпосередньо перед, підчас і після першої світової війни. Це у великій більшості селяни, насамперед зі західних областей України, відносно мала кількість інтеліґенції, більша частина з яких брала безпосередню, в поодиноких випадках навіть визначну участь в українських визвольних змаганнях за час першої світової війни. Від тоді пройшло вже багато часу, багато дечого змінилося, змінилися теж і люди. Бувші українські еміґранти в Америці, яких вигнала з рідного краю насамперед недоля та які в Америці знайшли не тільки працю, хліб, притулок, але справді нову батьківщину, вже давно перестали бути українськими еміґрантами в европейському розумінні. Вони — американські громадяни, власне американські українці з новими обовязками відносно своєї прибраної батьківщини. Проте, хто міг би заперечити найглибший український патріотизм цих людей, що цілком не перешкаджає їм, але навпаки, ще й допомагає бути рівночасно американськими патріотами. Між ними, чи це робітник з твердою, мозолистою рукою, чи інтелектуал, не багато таких, в очах яких ви вже на саму тільки згадку про „старий край" не побачили б сліз. Цих самих сліз любови, співчуття і завзяття якими так щедро зрошена й сама страдальна українська земля.

Тут не місце переповідати історії з життя та праці цеї „старої еміґрації"; вона більше чи менше точно списана. Зі звідомлення про відчит одного відомого галицького діяча в одному з таборів скитальців в Західній Европі довідуємось, що „українська еміґрація в Америці пропала" і знаємо, що там є більше таких, які так думають. Що значить пропала? Чи це, що люди вічно не живуть, але вміраюуть, значить пропасти? Ясно, що еміґрація мусить після нормального людського віку зникнути, бо еміґрант є тільки той, хто еміґрував і він живе тільки одним життям. Люди вмірають, але їх діла залишаються і тому заки хто видає осуд, чи українська еміґрація в Америці „пропала", хай оглянеться раніше довкруги себе та хай спитає хоч би дитини і вона йому цілком певно скаже, як не про Народній Дім, то про церкву, побудовану в „їх селі" за допомогою власне тих, яких вважається за „пропавших". Сказано, тут не місце вичисляти цих трудів і тої спадщини, що її залишила бувша українська еміґрація в Америці для свого народу. Про це вже сказала своє слово історія і про це говорять самі факти та незнищені памятники, так в „старому краю", як і в прибраній американській вітчині. Таких фактів можна б навести ще чи мало з сьогоднішнього дня і гадаємо, що українська еміґрація в Америці може з піднесеним чолом та зі свідомістю сповненого обовязку уступить своє місце своїм нащадкам, що вже не є ані бувшими українськими еміґрантами, ані навіть американськими українцями, а тільки американцями українського роду.

Нова генерація вже американців українського роду, що оце вже започатковує свою добу, теж не далеко відійшла від своїх батьків. Проте, це вже не те. Вони тут родились, виросли і виховались, вони американці. Про Україну вони знають насамперед з оповідань своїх батьків та з книжки, вони її люблять, радо про неї слухають і говорять, одушевляються її піснями і звичаями, пишаються її культурним дорібком, але Україна для них вже не є ані батьківщина, ані „старий край". Вони вже мають свій окремий круг заінтересовання, свої окремі погляди і свої окремі цілі. Українська мова для них це ще „матірна мова", але тільки в тому розумінні, що мати нею говорить, а часом і вони з нею. Для багатьох і це вже не є. Говоримо про широкий загал, а не про одиниць. А скільки є вже таких, що української мови взагалі не знають, або й не чули? Сьогодні, ще під впливом своїх батьків, ця нова генерація американців українського роду творить до деякої міри окрему етнічну групу, але її характер вже цілком інший. Існують ще окремі організації, є Ліґа Української Молоді, але це вже питомі американські прояви і на конгресі цеї ж самої Ліґи ви вже можете зустрітись з таким випадком, що вияснюючи будь-що молодій людині про Україну, чи українську справу, почуєте насамперед: „Ай дон't андерстенд; тел мі ін інґліщ". Це саме відноситься, можливо в ще більшій мірі, до розуміння українських справ та взагалі всіх справ і самого життя. Цей самий процес переживають і всі інші етнічні групи в Америці, а в українській він ще чи не найповільніший. На цю справу можна мати різні погляди, але треба погодитися з фактом, що це є цілком природний і логічний розвиток, що на нього можна лише в дечому впливати, але якого не змінити.

Ця молода генерація американців українського походження перебере спадщину своїх українських батьків та поведе її вже по своєму. Сьогодні вибивається з цеї генерації деяка кількість провідних одиниць, що українську справу, хоча і по своєму, розуміють цілком добре і які готові їй всеціло віддати свій труд і свою працю.

Історія на славу поодиноким народам запише вклад, який вони дали в розбудову „нового світа" у вущому розумінні, яким являється Америка, та в ширшому, в будові якого вона грає провідну ролю. Гадаємо, що американські українці вже заслужили собі на неостаннє місце, дарма, що останнього слова, як для добра своєї американської батьківщини, так і батьківщини своїх батьків — України, вони ще далеко не сказали.

КОЖНИЙ СВІДОМИЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Микола Чубатий.

Політичне хитрунство Сталіна

Перші творці комунізму в Росії, Ленін та Троцький стояли твердо на засаді, що комунізм в одній країні не може втриматися, бо його капіталістичні держави знищать, отже його треба поширити по всему світі. Для цеї саме цілки оснував Ленін Комінтерн.

Сталін розуміє це дуже добре, бо останні події повчили його, що справді цілий світ стає одним фронтом проти комуністичної Росії. Він також добре розуміє, що минули часи, коли слово „Совєт Рошя" викликувало в поважних шарах англосасів такі чутливі зворушення як згадка для молодої дівчини про її найдорощого. Ще пів року тому 9. лютого ц. р. Сталін певний симпатій англосаського громадянства громив на цілий світ капіталістів, що окружають родину пролетаріяту, тому кликав світ робітників збройтися та створити найсильнішу у світі армію та флоту. Тоді міг Сталін позволити собі на таку відважну промову, як Лис Микита, міг провокувати медведя, коли загнав його в розколену колоду або вовка, коли завів його в полонку, де йому хвіст примерз.

Вкінці урвався терпець західним державам. Тверді слова в промові през. Трумана, якою він накреслив 12 пунктів американської політики та кінець апізерства Совєтів з боку Англії та Америки приневолили Сталіна рахуватися з твердими зубами демократичних держав, їх переважаючою технікою і їх ресурсами, спосібними роздавити червоне царство большевиків, колиб до того прийшла конечність. Кремлівський Лис Микита ще шарпався, грозив на мировій конференції, на засіданнях Ради Безпеки Обєднаних Націй, одначе все це вже без успіху.

Тверда постава Америки та Англії приневолила кремлівського Лиса Микиту змінити тактику. Кремль став супроти потуги англосаських держав смирний та миролюбний, зовсім як Лис Микита, коли дістався в тверді руки королівського львиного суду, де грозив йому стричок. Лис Микита тоді присмирнів, він почав вдавати монаха, що управляє аскезу, крови та мяса на очи не зносить та запощується на смерть.

При кінці вересня Сталін в інтерві з американським журналістом Вертом, заявив, що Совєти взагалі не вірять, щоб їм хтонебудь погрожував війною. Війни ні Сталін не хоче, ні не хотять її демократичні держави. Про якенебудь окружування Совєтів демократичними державами він вже тепер нічого не знає, зрештою воно навіть не є можливе.

Атомову бомбу не думає Америка використовувати проти Совєтів, заявив Сталін, зрештою й атомова бомба Совєтам не страшна, бо вона не в силі вирішити війни в користь її посідача. Утривалення комунізму в Совєтах нікому не шкідливе, бо Кремль не є заінтересований в поширенні комунізму поза Совєтським царством тай по його думці співпраця комуністичної держави з капіталістичними націями є можлива. Отже може існувати комунізм і в одній державі, зокрема в такій як Совєти, задекретував Сталін всупереч науці комуністичного Магомета-Леніна. Всякі сплетні про залежність комуністичних партій поза Совєтами від Кремля — це нісінітниці, заявляє Сталін, бо Комінтерн розвязаний.

Лис Микита з Кремля причаївся. Він вдає тепер миролюбивого пацифіста, він невинне ягня, яке обчернюють вороги Совєтів по цілому світі. І дійсно на приказ Кремля Громико вже не провокує на Раді Безпеки Обєднаних Націй. Навіть совєтський Гімлер Вишинський перебраний в одяг дипломата присмирнів та витягає руку до згоди. Кремль є миролюбивим. Натомісць найближчу поставу зайняли тільки совєтські сателіти: Тіто, Мануїльський, Берут та другі. Вони ж — по заяві Сталіна — незалежні держави. Він навіть немає на них та на їх політику ніякого впливу. Тому замісць Кремля Мануїльський кидається на всіх демократів. Тіто прямо провокує. Та що тут винен Сталін та його Політбюро, коли всі комуністичні партії на світі від Політбюра незалежні та ведуть самостійну політику.

А рівночасно по всіх державах світа дасться завважити скріплена комуністична діяльність. В Америці комуністи за всяку ціну стараються опанувати робітничі юнії, серед яких одначе розпочався здоровий процес усування комуністів з провідних становищ. Кремлівський Лис Микита причаївся до нового скоку на свою жертву. Тим разом нею мабуть мала б стати Туреччина.

На щастя просовєтські симпатії серед публичної опінії в Америці та Англії проминають скоро. Демократичні громадянства починають розуміти грозу комунізму зі зовні та з нутра.

Щораз частіше вже даються чути голоси, що за мало є для аліянтів інтересуватися тим, що діеться в Югославії, Польщі та Румунії, бо крайна пора заінтересуватися теж тим, що діеться в старих межах царства Сталіна. Чому то сотні тисяч людей втікають від тої родіни як від пекла. Чому то така велика є різниця поміж українцями з України та тими фалшованими українцями як Мануїльський, Медвідь та другими попихачами Кремля.

Справедлива розвязка української справи чимраз тісніше звязується з тим новим порядком, що його хочуть у світі завести демократичні держави.

ВАСИЛЬ ПАЧОВСЬКИЙ

ЗА УКРАЇНУ

(Історична повість, оперта на подіях в Україні в 1664 році).

7)

Під хоругвою Архангела.

I.

Опівночі станув гетьманський ридван за селом Саволош серед ліса коло таємного хутора, де зібралися заговірники під проводом полковника Сулимки. Гетьман увійшов з попом та двома товаришами у світлицю в хуторі.

Світлиця освічена восковими свічами, з великими вікнами заслоненими віконницями. Сволок дубовий, покарбований. Стіл покритий шитим рушником, а за столом і вздовж попід стіни йшли липові лавки, застелені килимцями. На них сиділи полковникові товариші. Петро Улашиненко, осаул з великим червоним носом, Михайло Сонтовський і Дмитро Солоненко, сотники як два рідні браття чорняві та худощаві з малими вусиками і ще кілька козарлюг. На стінах побіч образів зі срібними та золоченими уборами висіли шаблі та всіляка зброя.

На вид гостей всі зібрані встали і похилились на привіт гетьмана:

— Наші голови Вам, панове старшини і мужі громадські!

Гетьмана посаджено на покуті, побіч його сів посол митрополита, піп Яків Безбатченко, далі запорожець Сірка і посланник Богунів. Виговський устав і промовив грімкими словами книжною мовою:

Позвольте, панове товариство, старшино і ви козаки славного війська запорожського прийняти до вас слово. Те, що ви задумали — святе діло! На нашу отчизну Україну, медом і молоком текущою знов напали сусіди, розвалюють села і міста огнем і мечем на горе людям. Король польський замісць принести мир і згоду з коронним і польським гетьманом за радою воєводи Чарнецкого перейшов Дніпро і зруйнував міста Воронівку, Мошні, Остер та многі села, а Салтику Дівицю за радою Чарнецкого спалив і перебив людність жінок ні дітей не пожалівши мимо цього, що з ним іде сегобічний гетьман Тетеря...

— А тогобічний гетьман Іван Брюховецький, що станув під руку Москви не має великої помочі від государя через лукавство воєвод московських та через худость Москви у воєннім промислі. Тільки за божою милістю великий лицар наш Іван Богун, прославлений од Берестечка заступився за нашу отчизну хитростю своєю!

— Богун! — крикнув осаул.

— Богун! Богун! — загомоніли сотники і козаки наставляючи вуха, повставали з лавок і підійшли до стола.

— Цей Богун, хоч іде з королівськими військами, спізнав, що та война погубна для України — тому відступився він від короля і від гетьмана Тетері, недруга отчизні. Станув отже у змові з тогобічним гетьманом Брюховецьким, аби над польським військом промисел учинити. Під Глуховом за його голову много жовнірів наложило головою при облозі і в битві з Іванцем та барабашами. Тепер за його рукою воєвода Ромадан наступає на пяти королеві та Чарнецкому до Десни і дасть Бог там учинить ярміс ураз з іншими воєводами, бо сам Богун полковник пійме короля у неволю, як військо візьмуть у два вогні...

На ті слова приявні всі іздрігнулися, але гетьман говорив далі:

Тоді ми можемо за особу короля одержати від Польщі доконечне ту певну гряницю, що нам обіцяли в Гадячі, де живе наш нарід по Люблин та Львів, город руського князя, споконвіку.

— Слава Богунові — крикнув Сулимка — слава!

— Слава! слава! — крикнули усі, а гетьман говорив притишеним голосом та з притиском:

— Так (оний) цей полковник Іван Богун присилає до мене послів, аби й ви, панове полковники й сотники і городські козаки правобічної України враз із військом запорожським готовились сильний промисл чинити над вертаючими недобитками війська і польськими підніжками.

— Будем чинити за всі наші кривди! — кликали усі, стукаючи шаблями.

— Дійшло до нашого відома, що кримський хан дався на підмову йти на поміч королеви, аби спільними силами ударить на отчизну нашу, землю українську в руїну замінити. Та кошовий отаман Сірко зі славним низовим військом запорожським напав на Перекоп з калмицьким мурзою, розграбив улуси татарські та привів много наших невільників з ясиру... Так тоді хан перекопський Карачбей напав на Січ та на ріці Каламчаку наложив головою з великою силою проти двох сотень запорожців, лицарів низових наших...

— Слава Сіркові, слава запорожцям — кликнув сотник Солоненко.

— Слава Сіркові, отаманові Січи, слава! — одгукнули всі, радіючи. А гетьман говорив далі;

(Дальше буде).

Теорія еволюції перестаріла

Недавно принесла американська преса вісті про відкриття д-ром Ґ. Ґ. Р. Кенігсвалдом праісторичних залишків людини на острові Ява і про привезення цих залишків до Американського Музею Природничої Історії в Ню Йорку дня 16. вересня. Д-р Кенігсвалд знаний у світі антрополог, тобто вчений, який займається дослідами над розвитком людини, виголосив доклад про свої відкриття на обіді Південно-Азійського Інституту в Ню Йорку в суботу 12. жовтня. Важна у його рефераті була заява, що треба перевірити так звану теорію еволюції людини, як перестарілу.

Заки пригадаємо про теорію еволюції людини, вартаб призадуматись над самим словом „еволюція". У словарі Вебстера слово „еволюція в метафізичному розумінні" пояснене як „перехід із простоти до складности"; щойно потім згадана „теорія еволюції", яка твердить, що через безупинне зрізничкування органів і їх частин повстають щораз то вищі єства з нижчих і тому всі органічні тварини, а навіть і сама людина розвинулася із простої ячейки.

Д-р Кенігсвалд у своїм докладі призадумувався над цією теорією, наче б то чолвік розвинувся із якоїсь малесенької клітини до людини теперішнього виду і заявив, що цю теорію треба не лише опрокинути, але ще й прийти до висновку, що справа мається навпаки. Найновіші знахідки останків людини на острові Ява й у Китаю виказують, що чоловік у своїм безупиннім розвитку переходив різні переміни і з колишнього роду ґіґантів-великанів знидів до величини теперішньої людини. Колишні ґіґанти були подвійної величини теперішніх горилів. Люди-ґіґанти не вмістились би в наших мешканнях і мусілиб повзати на колінах і на руках, щоби приміститися в наших хатах. Відповідно до цього знидили людські черепи, щоки, зуби і все інше, твердить д-р Кенігсвалд.

Перед обідом він запустився в розмову з репортерами і ширше пояснив свої спостереження. Він каже, що напрямок у розвитку ссавців упродовж міліонів літ був такий, що тварина збільшувалася в міру цього, як ставала більше розвинена. На доказ цього вказав на коня величини пса, званого еогіппус, також на слона, величини свині та на інші карликуваті роди.

Згідно з цею теорією вияснює Кенігсвалд великі розміри черепа людини, що походить з епохи Неандертальської. Неандертальський чоловік прийшов на кінець епохи велитнів, коли то теж вигинули такі звірі, як дінозаври. Залишки черепів людських з Яви й Китаю, які саме Кенігсвалд привіз до Америки, вказують, що чим старша епоха людини, тим більші розміри її тіла. На цій підставі твердить він, що Неандертальський чолвік скінчив процес знидіння людини-велитня, який пережив сотки тисяч літ.

Після поставлення таких тверджень Кенігсвалд розповів, як він переводив розшуки на дні колишнього озера коло Санґіран на острові Ява при помочі великого числа тубильців і кілька то старинних покладів глини він мусів перекинути, заки найшов велику кількість різних передісторичних костей і аж по десяти літах попав на кости людини. Серед них він найшов частини одинацять Неандертальських людей, а далеко пізніше останки інших людей. На цій підставі Кенігсвалд твердить, що є три епохи розвитку людини, які він називає „расами". Одну расу називає Кенігсвалд Ґіґантопітекус з епохи Плейстоцентської, що жила перед пів міліона роками. Це розмірно недавня раса, бо давніша є Еогіпус, яка жила перед багато міліонами років. А ще, на думку Кінігсвалда була третя, досі невідкрита раса, яка розросталася з карликів разом із ссавцями звірятами, а в Плейстоценській епосі почала нагло нидіти.

Тільки всього передала щоденна преса про твердження Кенігсвалда, що теорія еволюції людини тепер перестаріла. Нема сумніву, що його твердження спонукає інших антропологів заняти якесь становище і тоді можна буде довідатися дещо більше про цю справу з фахових журналів. На всякий випадок Кенігсвалд захитав всемогутньою досі теорією еволюції людини, на підставі якої студенти доходили до різних дивачних міркувань у розмовах про походження людини, включаючи й міркування, що чоловік походить від малпи.

Платне політичне оголошення — Політичне платне оголошення — Платне політичне оголошення

REELECT
The Dewey Team

THOMAS E. DEWEY
Governor

Your Republican Candidates

IRVING M. IVES
For U. S. Senator

Joe R. Hanley
Lt. Governor

Frank C. Moore
Comptroller

Nathaniel L. Goldstein
Attorney General

John T. Loughran
Chief Judge
Court of Appeals

Stanley H. Fuld
Associate Judge
Court of Appeals

Vote Row A All The Way

ГРОМАДЯНСЬКИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ПЕРЕВИБОРУ ГУБЕРНАТОРА ДЮІ. УКРАЇНСЬКИЙ ВІДДІЛ.

Що писала "Свобода" тому 40 років?

18. жовтня 1906 р.

АМЕРИКАНСЬКА ПЄСА НА УКРАЇНСЬКІЙ СЦЕНІ.

У ч. 199 „Діла" є подана вістка, що аматори-студенти відограли штуку о. Н. Струтинського (американське видання) „Страйк" у селі Кульчицях, самбірського повіту. Ця штука викликала величезне враження на усім здвизі народу, що з цілої околиці зійшовся на представлення. Дуже це відрадно нам на чужині довідатися, що і наша робота оттут не пропадає і що виходить на хосен для батьківщини.

„РАДА" НА МІСЦЕ „ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ".

З Києва наспіли вісти, що на місце закритої „Громадської Думки", почав виходити щоденний часопис „Рада". Його висилають передплатникам „Гр. Думки".

25. жовтня 1906 р.

В ДОРОЗІ ДО РІДНОГО КРАЮ.

Д-р Ю. Бачинський після чотиромісячної обїздки українських колоній в Канаді повернувся до Злучених Держав, звідки з початком наступного місяця виїде до старого краю. Матеріял, який він зібрав, видасть окремою книжкою. Треба надіятися, що це буде вірний образ життя американських українців. — Як повідомляють із старого краю, о. Павло Тимкевич, бувший парох з Йонкерс, Н. Й., заїхав щасливо до краю і перебуває у своєї родини. (Йому поміг дістатися до краю о. Ганицький, який тоді відвідав Злучені Держави).

„ВСЕСВІТНА БІБЛІОТЕКА" В КИЄВІ.

Як звідомляє „Рідний Край" у Києві пічне виходити неперіодичне видавництво „Всесвітна Бібліотека", що міститиме виключно переклади всесвітних творів українською мовою. У видавництві згодилися працювати між ін.: Альчевська Хр., Кибальчич П., Коцюбинський М., Кузьменко М., Олена Пчілка, Леся Українка, В. Сивенький, Од. Романович, Л. Старицька-Черниxівська, Ів. Стешенко, Е. Тимченко.

„ЩО МАЮТЬ НАРОДНІ ДІЯЧІ РОБИТИ?" — ПИТАЄ ПЕТРИЦЬКИЙ.

Таке питання до американських українців ставить редактор „Гайдамаків", Михайло Петрицький, у довшім дописі, в котрім між ін. сказано: „Що мають народні діячі робити понад те, що я роблю, щоби пробудити якнайширші круги до спільної роботи, аби спільними силами помагати її вести, а не приглядатися лише здалека, як другі мучаться?... Які докази мають дальше давати, щоби нарід пізнав загладу, яка його жде і як від неї рятуватися?... Скажіть, браття, що мають робити? Чи мають час від часу, на доказ ще кавалок тіла собі врізати, чи трохи крови пустити?... Бо я бачу, що наш загал стоїть незрушимо, хоч і бачить, як поодинокі його діячі тягнуть ярмо і зносять найважчі переслідування, — так, начеб тут не йшло про добро цілого народу, а про добро поодиноких людей! ...Я пишу вам виразно, що ці літа будуть вирішувати про долю цілого українського народу. Треба отже збудити всіх до одного, бо в таких хвилинах не сміє ніхто на постою відпочивати, ніхто не сміє тільки про себе і про свої вигоди думати. Всі колись покутують за те, що було в слушний час занедбане, або не зроблене. Отже всі мусите помагати в роботі!

КАМПАНІЯ
— на —
ПРЕСОВИЙ ФОНД "СВОБОДИ"

Усі датки, надсилані на пресовий фонд „Свободи", потверджуємо з подякою проголошенням у цій рубриці.

Відділ:		Датки:
229	N. M.	2.00
230	Павловський	3.00
230	Стефан Ворожбит	2.00
230	Лев Кухтин	2.00
230	Іван Гармич	2.00
235	Андрій Теплий	5.00
239	Michael Scholar	2.00
246	Peter Koch	2.00
247	Теодор Ґула	5.00
251	Йосиф Керик	5.00
253	Michael Melnyk, Sr.	2.00
253	Ілько Гнатів	2.00
256	Іван Павликовський	3.00
256	Анна Корзунь	2.00
256	Юрій Жук	2.00
259	Григорій Марко	2.00
263	Мирон Співак	5.00
263	John Olenych	3.00
263	Онуфрій Бусько	2.00
263	Stefan Kush	2.00
266	Василь Труфин	5.00
266	Петро Дворянин	2.00
266	Michael Kowalchuk	1.00
267	Dmytro Keshanuk	2.00
270	Михайло Баран	3.00
270	Теодор Ґіль	2.00
270	Іван Коцюба	2.00
270	Петро Ляхоцький	2.00
270	Стефан Ґріца	2.00
270	Микола Заяць	2.00
270	Михайло Косоноцький	2.00
274	Яків Петрич	2.00
275	Michael Holubko	1.00
280	Теодор Миник	2.00
280	Сильвестер Ґовка	2.00
233	Влодимир Дембрович	2.00
288	Ілія Віхот	3.00
288	Adam Kubarycz	3.00
292	Павло Войтович	4.00
292	Петро Заяць	2.00
292	Василь Бродяк	2.00
295	D. Riznyk	5.00
295	Григорій Мончак	3.75
296	Микола Демчина	5.00
296	John Tymoczko	2.00
298	Йосиф Сидор	5.00
298	Василь Морозович	5.00
298	Марія Дідоха	5.00
298	Ілія Гупало	2.00
299	I. Сидорович	2.00
299	I. Глинський	2.00
304	Михайло Завійський	2.00
318	Антін Костів	2.00
318	John Fryjdun	1.00
320	Peter Emche	10.00
320	Dmytro Emche	2.00
323	Василь Фединишин	2.00
324	Петро Максимович	2.00
324	Василь Слободян	2.00
325	Дмитро Сметанюк	2.00
325	Стефан Заблоцький	2.00
330	Wasyl i Anna Korniat	5.00
330	Михайло Скасків	3.00
330	Никола Паламар	3.00
330	Василь Литвин	3.00
330	Anthony Shumlansky	2.00
330	Теодор Ігнатович	2.00
330	Іван Дацишин	2.00
330	Теодор Стриєк	2.00
330	Robert Postupak	2.00
334	Михайло Шмігельський	5.00
336	Григорій Кісіль	5.00
336	Григорій і Олена Степанек	5.00
336	Купчик Олекса	2.00
336	Міхаел Римар	2.00
336	Golder Nicholas	2.00
338	Франко Янковський	3.00
338	John Adamiw	2.00
338	Michael Adamiw	2.00
339	Peter Gajewsky	2.00
341	Wm. Woynarowsky	2.00
347	Михайло Бережанський	2.00
349	Микола і Анна Вербіцький	5.00
349	Leon Martinchuk	2.00
350	Василь Карий	5.00
350	John Kreson	3.00
350	Стефан Жураковський	2.00
351	John Michalowsky	4.00
361	Henry Drozdowski	5.00
361	Іван Маїв	5.00
361	Joseph Zukowsky	3.00
361	Василь Полчій	3.00
361	Василь Галичин	3.00
361	Микола Олійник	3.00
361	Peter Nakupinsky	3.00
361	Семен Скородинський	2.00
361	Wasyl Buchynsky	2.00
361	Н. Левкович	2.00
361	Kasjan Guralny	2.00
361	Михаїл Гуцалюк	2.00
361	John Wyshynsky	2.00
361	Михайло Сухоцький	2.00
362	Paul Dominik	2.00
363	Г. Непорадний	2.00
363	Т. Челядин	2.00
363	Ів. Скробач, мол.	2.00
363	Ів. Адамів	2.00
363	Ів. Скробач	2.00
363	С. Луцишин	2.00
363	Андрій Лялюк	2.00
363	П. Пилипів	2.00
363	О. Іванців	2.00
363	Г. Підскальний	2.00
364	Matiy Hopko	2.00
364	Андрій Жук	2.00
364	Leon Peril	2.00
365	John Kruba	2.00
367	Peter Psiuk	3.00
367	Роман Дмитрів	2.00
369	Ілько Березяк	2.00
370	Володимир Брезіцький	5.00
375	Іван Харамбура	2.00
375	Гр. Дорожовськей	2.00
375	В. Василюк	2.00
375	Ів. Мостовий	2.00
376	Николай Ґвязда	2.00
379	Іван Мостовий	3.00
383	Іван Ґрозінський	3.00
383	John Jaworski	2.00
387	Charles Hnatyshyn	2.00
3[illegible]	Ілько Сорока	2.00
390	Алексей Каламін	5.00
390	Іван Прохніцький	5.00
394	Daniel Tymoch	2.00
401	Йосиф Кренціглова	1.00
406	Кирило Василевич Скубій	2.00
432	W. Cheluk	5.00
433	Кость Шинкар	5.00
433	Олекса Вишиваний	5.00
433	Іван Осадчук	5.00
433	Лука Цимбалістий	5.00
434	Frank and Mary Gural	2.00
476	Mary Romanchuk	2.00
477	Іван Волошин	2.00
475	Петро Петрушинський	2.00

Адміністрція „Свободи".

Що пишуть до „Свободи"

(Дещо зі завваг, надсиланих читачами враз з датками, зложеними з нагоди жовтневої, пресової кампанії „Свободи"):

Михайло Волощук, Скрентон, Па.: ...Моє бажання, щоби „Свобода" виходила шість разів на тиждень. Ця справа повинна була бути піднесена на минулій Конвенції і якщо пресовий фонд заслабий, то Конвенція повинна піднести на 50 центів для кожного члена. Я від себе посилаю три доляри, бо люблю читати „Свободу". Дай Боже, щоби всі члени зрозуміли потребу своєї газети і сповнили свій обовязок.

Й. Біловус, Ван Дайк: Ми за тим, щоби „Свобода" виходила шість разів на тиждень. Коли члени платять 30 центів, то піднесіть на 60, а як з цього буде надвишка, то видавайте недільне число. В ці рішальні для народів часи ми не сміємо впадати в долину. Кличте людей до великих діл...

Дмитро Білецький, делегат 96 відділу на конвенцію У. Н. С., посилає $5 і взиває до датків усіх делегатів XXI. Конвенції, яка запропонувала і ухвалила пресову кампанію „Свободи".

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Повідомляється тих, що питали за Українсько - Італійським Словником, зладженим Е. Онацьким, що надійшло до книгарні „Свободи" **кілька** примірників, які можна купити. Словар має 1741 сторін малої вісімки. Коштує **$10.00.**

ДО ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

Коли зміняєте свою адресу, а Ви є ЧЛЕНОМ У. Н. Союзу, то подайте число відділу. А коли Ви є передплатником, то це при зміні адреси зазначіть.

Подані нам так інформації прискорять зміну адреси без проволоки.

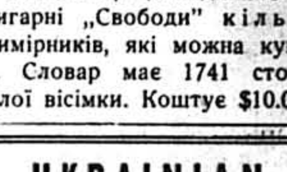
Адм. Свободи.

УВАГА! ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.! УВАГА!
СПІВАЦЬКЕ ТОВ. БОЯН ПРИ ЦЕРКВІ СВ. ВОЛОДИМИРА В ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ.
відограє комедію в 3-ох діях зі співами під назвою
ПЕРЕШКОДА
В СУБОТУ, 26. ЖОВТНЯ (OCTOBER 26, 1946)
точно в 7. годині вечером
В УКР. НАРОД. ДОМІ, 214-216 Fulton Street, ELIZABETH, N. J.
Режисер Михайло Ядловський.
По представленню БАЛЬ
Вступ на представлення і баль 75¢. Вступ тільки на баль 50¢.
Дохід на церкву св. Володимира.
Щиро запрошуємо всіх чесних громадян до численної участи, а за добру забаву ручить . КОМІТЕТ.

ГРИГОРІЙ М. ТУЧАПСЬКИЙ
(GREGORY TUCHAPSKY)
Бувш. Професор Співу в Інституті ім. Лисенка, в Укр. Респ. Капелі Ол. Кошиця.
ПОСТАНОВКА ГОЛОСУ, ПІДГОТОВКА ДО ОПЕРИ, КОНЦЕРТІВ І RADIO-ВИСТУПІВ,
в українській, англійській, французькій та італійській мовах.
STUDIO
101 WEST 78th ST., N. Y. CITY.

UKRAINIAN SELF-EDUCATOR
BY
HONORE EWACH, B.A.
PAGES 91—PRICE $1.00 AT
"SVOBODA"
BOX 346, JERSEY CITY 3, N. J.

РІЗДВЯНІ КАРТКИ

Висилати Святочні Картки на Різдво до рідні і знайомих — це старий звичай. Замовляйте отже тепер ці гарні Святочні Картки з українськими різдвяними побажаннями у формі книжечки з конвертою.
Картки з українськими взорами 10 центів одна.
Звичайні картки 5 центів одна.
Замовлення шліть до:
"SVOBODA"
81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City 3, N. J.
Замовлення з Канади треба платити американською валютою.
П. С. Щоб оминути опізнення просимо залучувати моні-ордер разом з замовленням.

Праця для жінок і мужчин
WANT ADS
CLASSIFIED DEPARTMENT
BErgen 4-0237 — BRyant 9-0582

ПОТРІБНО МУЖЧИН
ПОРТЕРІВ
ТІЛЬКИ НІЧНА РОБОТА
від опівночі до 8. год. рано
LOEWS
TRI-BORO THEATRE
STEINWAY & 28 AVE., ASTORIA

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„БРАТТЯ! РАТУЙТЕ!"

Здається, що вже всюди в світі знають про гірку та трагічну долю українського народу. Знаємо про неї ми, знають американці, знає і наш уряд у Вашингтоні.

Але чому цей український нарід, що проляв стільки крови ще й в цій останній війні за свободу, далі в неволі?

Тому, що по війні можні світа цього забули за гарні кличі, що їх проголошували вчасі війни. Забули за Атлянтійський Чартер і те, що він обіцював гнобленим і поневоленим народам. Наш уряд каже, що не забув за нього, та що далі його придержується. Але чи так є в практиці? Якби так було, як він каже, то чи Злучені Держави могли б погодитись на „соборну" неволю України?

Одне, що є потішаючим у цьому нещастю, це є те, що український нарід таки не падає на дусі, але далі ставить опір московській диктатурі та московському теророві. Він бореться і звертається до нас, американських українців, щоб йому помогти у цій нерівній і важкій боротьбі. Цей голос розпуки — „Браття! Ратуйте!" — до нас доходить. Ми його чуємо, а як на нього відповідаємо?

Ми не є сильні й великої допомоги дати не можемо. Але можемо принаймні голосно говорити, кричати, що великий нарід добивають і тим зрушувати сумління світа. Не думаймо, що як ми зложимо кілька долярів на скитальців, то ми вже тимсамим зробили велику народню роботу. Нам треба постійно видвигати і боронити цілу українську справу, весь український нарід!

Пригадаймо собі, як то було, коли по першій світовій війні ми помагали видвигати українську справу, на міжнародній арені. Де тільки були міжнародні зібрання, на яких вирішувано важні справи, що дотикали теж і Україну, ми зараз влаштовували всюди по цілій Америці великі маніфестації й віча і засипували такі конференції сотнями і тисячами телеграм і письм з протестами проти гнобителів українського народу та з домаганнями незалежности України. Чи думаємо, що нині не треба цього робити? Чи на таку конференцію в Парижі ми не повинні були вислати сотні протестів? Чи на нарадах Обєднаних Держав в Ню Йорку не повинні почути голосу українських мас поза Україною, що впоминаються за український нарід на рідних землях?

Ще одно. Давніше таку акцію вели громадяни на зазив Централі, або самостійно, не ждучи а якийсь поклик з центра. Тепер уже нема на місцях такий людей, щоб самостійно про це дбали. Стара генерація вимирає, або постарілась і на силах підупала. Молодь до таких справ не рветься. Коли спитати про це когось з одної чи другої молодечої організації, то відповідає, що його організація не є „політична", або що „Европою не займається". Тому теж хоч маємо много молоді з високими школами, то, як кожний з нас бачить, майже нема кому написати у якійсь місцевості до американської газети і вияснити, наприклад, хто є цей Мануїльський, що говорить „від імені України". А в місцевості, де та молодь живе, американці обурюються на Мануїльського і „Україну", що „ідуть проти Америки".

Нам треба праці. Ми мусимо розуміти і відчувати, що це наш обовязок ратувати християнську віру і той нарід та край, з якого ми вийшли. Нам треба конечно піднести духа по всіх наших громадах. Нам треба віч і маніфестацій. Нам треба більшої жертвенности. Це є те, над чим нам треба думати в центрах і по громадах і що треба здійснити.

Михайло Похмурський,
Гартфорд, Конн.

ГРОШІ НА ДОСЛІДИ НАД ЛІКУВАННЯМ РЕВМАТИЗМУ ТА ЗВАПНЕННЯ ЖИЛ. — Зліва направо це визначні особистости: Сирос С. Скурас, Баб Гоп і Роберт Е. Ганеген, генарльний почмайстер. Вони прибули на обід, з якого дохід іде на фонд у сумі $2,500,000, потрібний на дальші досліди над різними ревматичними недугами, що так дошкулюють людству. Зокрема іде про розсліди над хворобою звапнення жил, що широко поширена в цьому краю.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Пишучи до Укр. Допом. Комітету, просимо з початку листа подати, в якій ґрупі і під яким числом є дана особа.

• • •

ГРУПА: ЛИСТИ ДО:

3906. Музика Григорія з с. Серединок, Тернопіль, від Костів Миколи.

3907. Сверид Вінтона з села Неґівці, Калуш, від Сверид Ольги.

3909. Дяба Михайла від Перепелиця Петра.

3910. Доняк Степана з села Дудева, Турка, від Доняк Марії.

3911. Шупер Василя і Анастазії від Павуска Михайла.

3912. До кревняків і бувших парохіян зі сіл Лабова, Нова Веса, Поворозник, Королева, Смереківець, Гладишів, Тарнавка, Вислічок, Монастирець і Берміхова, всі на Лемківщині від о. Стеранка Олександра.

3913. Добрянський Володимира, Адольфіни і Климентини зі Старого Самбора від Добрянський Осипа.

3914. Медвідь Ґерпінії і Анни з с. Михайлівка, Борщів, від Медвідь Степана.

3915. Ґудз Онуфрія, Закала Миколи з с. Сілець, Сокаль, від Бахлаєвич Петра.

3916. Ґерета Степана, Парані з с. Підгайці, Бережани, від Ґерета Григорія.

3917. Яремчук Василя з с. Погорілці, Перемишляни, Мовна Катерини (Клим) з села Стільсько, Стрий, від Клим Степана.

3918. Гудяк Івана з с. Грушатич, Перемишль, від Бегей Миколи.

3919. Колішко Гриця з села Вороняки, Золочів, від Брояка Дмитра.

3920. Хмара Григорія від Хмара Олекси зі Сокаля.

3921. Ґорн Кароля, Фольверк Райнголд, Шмідт Герберта від Каштар Бориса.

3922. Буць Дмитра, Крамар Наталії і Мендик (в Арґентині) від Тракало Ярослава.

3923. о. Мельник Петра з с. Августівка, Бережани, від Вачків Володимира.

3924. Орловський Антона, Крохмалюк Марти і Пилипа, Панчишин Михайла, Павла і Дмитра з с. Літовище, Броди, від Панчишин Ілька і Анни (Орловська).

3925. Барицький Івана, літ 30, майстер годинникарський з Перемишля просить о афідевіт.

3926. Філончик Емаліяна і Андрія з с. Дзендзелівка від Макаренко Ольги.

3927. Панченко Олександра з с. Янова від Панченко Анни.

3928. Хребет Івана з с. Бабинець, Рогатин, від Дзера Дмитра.

3929. Ольшанівський Станислава, Івана, Ізи з Галича від Яницька Надії (Павлюк).

3930. Сировицький Григорія, Гельнер Михайла зо Стрілич, Бібрка, Пасельський Миколи з с. Розваж, Золочів, Смуток Василя і Миколи з с. Гусне Вижне, Турка, від родини.

3931. Біганич Евстахія з с. Волосате, Ліско, Прядка Івана, Брис Миколи від Скубіш Василя.

По інформації писати до:

United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa., U. S. A.

В запитах просимо конечно подавати групу і число.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

АКРОН, ОГАЙО.

З родинного свята на допомогу.

Родина, приятелі і знайомі уладили 1. вересня громадянам Іванові й Марії Семенюк приняття з нагоди 30-ліття їх супружого життя. Громадяни Семенюки колись мешкали і працювали в Акрон, а потім перенеслися до Клівленду. Одначе наші громадяни з Акрон не забули праці Семенюків зчасу їх побуту в Акрон і тому запросили їх до себе в гостинну. Тому, що гр. Семенюки багато труду положили для вивчення молодим поколінням народніх танців і загалом для організації нашої молоді, то уладженням гостини занялися товариства під проводом членок із Союзу Українок Америки. На гостину зійшлися люди з Акрону, Клівленду і з Йон.ставн.

Старостою був гр. Олекса Зепко, а секр. від 295 У. Н. Союзу, Василь Пулк, складаючи соленізантам побажання, згадав теж за таких, що їх між нами не було, а про котрих теж треба памятати, тобто про скитальців і сироти. Його промова трапила до серць приявних гостей, бо зложили їм на поміч жертви у загальній сумі $87. Цю суму призначено по половині на скитальців і на сиріт і вислано до ЗУА. Допомогового Комітету в Филаделфії.

Жертви зложили: І. і М. Семенюк $25; Й. і О. Семенюк $5; по $3: Е. Семенюк, В. і М. Пулк; по $2: М. і М. Петруха, А. і А. Зепко, М. і М. Футрик, М. і Т. Періг, К. і Т. Галамай, Т. Баран, П. і П. Страп, К. Зепко, П. і П. Троян, С. Гарбар, В. і М. Поливка; по $1: В. Яцишин, І. Зепко, Х. Зепко, П. Юха, Н. Іваніцький, П. П. Гамер, П. Мігалко, П. Набальський, Г. Пек, Гарсія, Я. Іваніцький, Н. Іваніцький мол., Мг Іваніцький, В. Баранський, Н. Українець, Н. Іваніцький ст., А. Сироїд, І. Тремблюк, М. Філяс, С. Морозович, Н. Савула, М. Песклевич, І. Пашковський, П. Коваль, Т. Папа, А. Банаш, М. Репужинська. Дрібними $2.

Збіркою занялися: В. Поливка і Анаст. Зепко, В. Пулк і Марія Савула.

А. Зепко.

ПОШУКУЮТЬ

ТЕОДОР ФЛІС шукає свого стрийка ЮРКА ФЛІСА, котрий перебуває в Ню Йорку, або в Нюарку. Моя адреса:
Boschafshofen, Dickafeld Barake No. 4
AUSTRIA.

PRYTULA MIKY
living until 1938 in New York City, married to Katharina nee Mrostkowska with 3 children. In case you can find him, please hand over to him the following address:
PRYTULA MICHAEL (Germany)
Neu-Ulm/Donau (13 a)
Reinhard Kaserne, UNRRA Team 165
Block B No. 58.

ЛИСАК ГАРАСИМ та жінка Юлія з села Залуква коло Галеча, пошукують КАРОЛИНУ САВЧУК, замужна СТОРОЩУК, з села Залуква коло Галича; тіточних сестер ЗОФІЮ САВЧУК і ПАВЛИНУ САВЧУК; Малиновського Михайла та Білецьку Галину з Завалів, Підгайці. Адреса: Ukrainishe Lager, Somme Kasserne, B. II K. 63, Ausburg, U. S. Zone, Germany.

Пошукую ПАЗІ СКАБАРА подр. СТЕЦКО, зі села Ляшки Зав., пов. Рудки. Маю для неї лист від Григорія Скабара. Хтоб о ній знав, або вона сама, нехай голоситься на адресу:
THEODOR BILOWUS,
Route 1, Prattsburg, N. Y.

УКРАЇНЦІ В IRVINGTON, N. J. І ОКОЛИЦІ!
Купуйте в українським склепі білля під назвою
COLUMBIA DRY GOODS SHOP
835 — 18th Ave., Irvington, N. J.
Продаємо бавовну і даємо безплатно інструкції для гачкування і плетення.
Анастазія Соколовська, власниця.

БОЛІНІГ
Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жили, болючі ноги, флебітіс (запалення жил), напухлі або болючі коліна чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими европейськими методами без операцій. Лікуємо згрубіння литок і котиків.
Офісові години: в понед. і четвер. від 1. до 8.ввеч.; вівтірки і пятн. від 1. до 6. ввеч.; в серед. від 1. до 5. ввеч.; в суб. від 12. до 4. попол. В нед. і свята нема уряд. годин.
Dr. L. A. BEHLA
320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.
ENdicott 2-9178
СПЕЦІЯЛІСТ В БОЛЮ НІГ.

ЙОСИФ БУКАТА
— Малює —
ЦЕРКОВНІ Й НАРОДНІ ОБРАЗИ
Виробляє ПРЕСТОЛИ, КИВОТИ, ТЕТРАПОДИ і т. п.
у власній робітні:
JOSEPH BUKATA
417 CHILTON ST.,
ELIZABETH, N. J.

ПОВІДОМЛЕННЯ
Повідомляємо покупців Сурми, що в святочних пачках є: мак, мід, гриби, кутя, оріхи і календар на рік 1947. Пачки вже готові і розсилаємо. Ціна лише $5.95.
Як хочете святкувати разом з родиною різдвяні свято по стародавнім звичаю, замовте собі пачку тепер. (Того року є мало меду, не ручимо, що стане до свят). Замовлення разом з Моней Ордером, посилайте на адресу:
SURMA
11 E. 7th ST., NEW YOK 3, N. Y.

IVAN FRANKO'S "MOSES"
Trans. by Waldimir Semenyna
With a biographical sketch of Ivan Franko
by Stephen Shumeyko
Price 50 cents

УКРАЇНСЬКІ СТІННІ КАЛЕНДАРІ НА 1947 РІК
• У гарних кольорах
• Календаріюм друковане українською мовою
• Свята означені читким червоним друком
Ціна 30 ц. один
Належитість треба посилати разом із замовленням
На C. O. D. не висилаємо.
[ ] Тарас Шевченко — Кобзар
[ ] Засвистали козаченьки
[ ] Зимовий вид
[ ] Діти бавляться
[ ] Лінкольн
[ ] Американський прапор
[ ] Олень над водою
[ ] Христос добрий пастир
[ ] Серце Ісуса Христа
[ ] Діти, що їх ангел стереже
[ ] Пречиста Діва Марія
[ ] Серце Пресвятої Діви Марії
[ ] Бетси Росс шиє Американський прапор
[ ] Тайна вечеря
[ ] Матір Божа Неустаючої Помочі.
[ ] Свята Родина
[ ] Святий Йосиф
[ ] Слава во вишних Богу
[ ] Молода українка
[ ] Вівчар пасе вівці
[ ] Українські козаки вертають з полону
[ ] Ой післала мене мати до керниченьки
[ ] Рождество Твоє Христе Боже наш".
[ ] Ангели витають Ісуса Христа
[ ] Святе семейство
[ ] Христос у Храмі
[ ] Свята Тереса
[ ] Romeo & Juliet
[ ] Фарма. Діти годують качки
[ ] Хлопець грає на сопілці, пташки приспівують, а заяці і крілики танцюють
[ ] Хата, довкола цвіти
[ ] Вашингтон і А. Линколн
[ ] Діти збирають ягоди, ангел стереже
[ ] Діти їздять на санках у зимову пору
[ ] Гарний вид фарми
[ ] Дівчинка дивиться на пташка, кормить малі
[ ] Діти виїхали на прогульку
[ ] Дитина в лінку, ангел охороняє
[ ] Гарний вид фарми. Діти, кури свині, пес
Замовлення слати на адресу:
"SVOBODA"
P. O. BOX 346
JERSEY CITY 3, N. J.

МИРОН ЛИТВИН І СИН
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
Обслуга щира і чесна
801 SPRINGFIELD AVENUE,
IRVINGTON, N. J.
Phone: Essex 3-8098

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО
Завжди ЩАДІТЬ дещо з вашого обезпечення.
Ми уладжуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за — $150.00
У випадку смутку в родині кличте:
KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребовий зарядчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET,
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6769
ELIZABETH, N. J.
225 WEST JERSEY STREET
Phone: EL. 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
зарядкує погребами по ціні так низькій як — $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPPEL:
707 Prospect Avenue,
(cor. E. 155 St.)
BRONX, N. Y.
Tel. MElrose 5-6577

ЗААСЕКУРУЙТЕ СЬОГОДНІ НА СУЧАСНУ ВАРТІСТЬ!
Дім, що ви збудували чи купили роки тому, коштував би вас від 30 до 50 процент більше збудувати чи направляти на випадок огню.
Як ви дальше держите оригінальну суму асекурації від огню, то ви є небезпечно замало асекуровані. Краще принесіть вашу огневу асекураційну полісу до Стефана Сацевича, 32 East 7th St., New York City, і хай він дістане вам додаткову асекурацію на хату, а також на хатні меблі.
Також, як ви маєте автомобіль, ви мусите мати асекурацію. Один автомобілевий випадок може коштувати вас усьо, що ви посідаєте. Хороніть ваші життеві ощадности і вашої родини добробут.
Ми даємо даром книжечку для хатного інвентару. Зайдіть до нашого офісу і возьміть собі одну.
Ми зосереджуємо нашу діяльність у всіх родах асекурації. Ідіть до:
STEPHEN D. SATZEWICH
REAL ESTATE and GENERAL INSURANCE
32 EAST 7th STREET, NEW YORK 3, N. Y.
GRamercy 3-0713

ГРОШІ НА УКРАЇНУ ТА ДО ВСІХ ЧАСТЕЙ СВІТА
ШИФКАРТИ - ПОДОРОЖНІ ДОКУМЕНТИ
Продажа різних бізнесів, домів, фарм, та різного роду асекурацій
WESSON & BARTKIW
Steamship Agency
ПЕТРО БАРТКІВ
REAL ESTATE & INSURANCE BROKER; NOTARY PUBLIC
309 East 14th Street New York 3, N. Y.
Telephone: ALgonquin 4-8254.

НОВА КНИЖКА
„БЕЗХАТНИЙ"
Написав — О. ЛУГОВИЙ.
Повість з життя українців у Канаді в двох частинах.
Нагороджена на Літерат. Конкурсі Укр. Народ Союзу Зл. Держав в 1945 році.
300 СТОРІН ДРУКУ. ЦІНА $2.00
Замовлення слати до:
Svoboda, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ТАРЗАН, ч. 1472. Скок для вирятування життя.

Тарзан знав, що ніяка жива тварина не могла спуститися по тих слизьких зломах.

Та в середині стіни виростало одно самітне дерево.

Без одної хвилини вагання Тарзан скочив до нього.

Вимірявши добре, він вхопився галузі, однак вона подалася вділ під страшним тягарем... і почала вже тріщати.